

ZIMNÉ ZAMRZNUTIE – DUCHOVNÉ CVIČENIA

26.-31. december 2021

OBYČAJNÝ ŽIVOT V BOŽOM NÁRUČÍ

Otvor svoje srdce a nechaj sa objat taký, aký si...

ÚVOD

Ak sa na život pozeráme obmedzeným (dualistickým, čierno-bielym) pohľadom, tak - okrem toho, že robíme v hodnotení ľudí a udalostí veľké a zbytočné chyby - vidíme seba len ako ľudské bytosti a zúfalo sa snažíme stať sa „duchovnými“. Avšak v kresťanskom zjavení ide práve o to, že **už duchovnými – čiže „v Bohu“ - sme a našou náročnou ale nevyhnutnou úlohou je „naučiť sa byť človekom“** = obyčajným človekom, šťastným, milovaným, milujúcim, radostným, zlyhávajúcim i odpúšťajúcim. **Príklad máme priamo v Evanjeliu.** (*Rozjímaš často nad príbehmi Evanjelia, nechávaš sa nimi premieňať? Pretože ak nepočúvaš a nevnímaš denne Božie slovo, môže sa ti stať, že tvoja osobná modlitba - ak sa vôbec ešte modlíš... - bude len „monológom tvojho ja s tebou samým“.*)

Prečo chceme robiť niečo „duchovnejšie“ ako Boží Syn?! Ved' Boh je s nami stále. Teraz a tu! V našej obyčajnosti a v našom každodennom živote, v takom, aký je práve teraz (či už je momentálne šťastný alebo aj bolestný). **Neukázal nám Ježiš svojim vtelením, že práve ľudskosť, blízkosť, jednoduchosť, radosť, pokoj, pozornosť, služba druhým, darovaná láska... je cesta k Bohu/s Bohom? Prečo chceme byť „duchovnejší“ ako Ježiš?!**

Ak Boha stále hľadáme, tak sme len neschopní pochopiť/precítiť, že **už žijeme s Bohom** a že sa nepotrebujeme strašne hrať na nejakú „duchovnosť“, ale **potrebujeme sa odvážiť tešiť sa z darovaného života, z takého, aký je, snažiť sa rásť, budovať zdravé vzťahy, stávať sa vnútorne slobodnými a dokázať darovať kúsok seba druhým.** A k tomu samozrejme potrebujeme **duchovný život = život v modlitbe.** (*A ak si aj teraz nejak v živote zabľúdil, tak si polož otázku a úprimne si na ňu odpovedz – „neprestal som sa modliť...?“*)

Úvodné podnety z Božieho Písma (Svätého Slova ;-)

„Ste nedostali ducha otroctva, aby ste sa museli zasa báť, ale **dostali ste Ducha adoptívneho synovstva... sme Božie deti... sme aj dedičia.**“ (Rim 8,15n)

„**On... zrušil zákon prikázaní, spočívajúci v nariadeniach... a zvestoval pokoj...** Skrze neho máme... v jednom Duchu prístup k Otcovi.“ (Ef 2,14n)

„**Nestaňte sa otrokmi ľudí!**“ (1Kor 7,23)

„Písmo uzavrelo všetko pod hriech... Kým neprišla viera, boli sme zajatci pod dozorom zákona... tak bol zákon naším vychovávateľom... Ale keď prišla viera, už nepodliehame vychovávateľovi. Veď **skrze vieru v Kristovi Ježišovi ste všetci Božími synmi.**“ (Gal 3,22n)

„**Ak ste s Kristom... prečo sa... podriaďujete nariadeniam:** ´Nechytaj, ani neokús, ani sa nedotýkaj!´?... Sú to ľudské príkazy a náuky. Vyzerá to ako múdrosť v predstieranej nábožnosti, poníženosti a prísnosti voči telu; ale nie je to nič čestné.“ (Kol 2,20n)

„Ste povolaní pre slobodu.“ (Gal 5,13)

„**Slobodu nám vydobyl Kristus.** Stojte teda pevne a **nedávajte sa znova zapriať do jarma otroctva.**“ (Gal 4,5)

„**Vy, čo chcete byť ospravednení zo zákona, odtrhli ste sa od Krista, vypadli ste z milosti.**“ (Gal 5,4)

„Kde je pánov Duch, tam je sloboda.“ (2Kor 3,17)

„Sú niektorí, čo vás mätú a chcú prekrútiť Kristovo evanjelium.“ (Gal 1,7)

„Opustili priamu cestu a zablúdili... **reči majú pyšné a prázdne.**“ (2Pt 2,15n)

„Celý zákon sa spĺňa v jedinom slove... Milovať budeš svojho bližneho ako seba samého!“ (Gal 5,14)

„**Kto miluje bližneho, vyplnil zákon.**“ (Rim 13,8)

„**Naplnením zákona je láska.**“ (Rim 13,10)

„Navzájom si slúžte v láske.“ (Gal 5,13)

„Nebojte sa!“ (Lk 2,10)

„Radujte sa!“ (Flp 4,4)

Ako sa naučiť vidieť svet Ježišovým pohľadom? Ako pochopiť, že ak **Ježiš bol úplný Boh a úplný človek v jednom dokonalom spojení**, tak my nemáme oddeľovať to ľudské a to Božie v nás samých? Ako to, že **on, ako Boh, sa „nehanbil“ byť navonok úplne jednoduchým a obyčajným človekom,** ako o tom svedčí Evanjelium? A prečo sa my chceme teraz hrať na „viac Božích“ (a niekedy potom nevieme byť ani ľudskí...?!)

Ako sa naučiť nasledovať a napodobňovať Ježiša Krista, aby sme sa stali vernými „Božiemu obrazu“, ktorým sme, aby sme vedeli milovať druhých ľudí v slobode a s odvahou? Ako sa prestať hrať na „dôležitých“ (a namyslených) sudcov? Ako sa stať radostnými pútnikmi životom - s pokornou láskou v srdci? Ako skutočne naplniť svoje povolanie v darovaní seba - svojho života - v láske? Ako získať vnútornú slobodu a silu, ako sa pozeráť na svet kontemplatívnym (neduálnym, nečierno-bielym) pohľadom? Ako pochopiť, že „prikázanie lásky“ je viac ako rôzne (aj akokoľvek ušľachtilé) ľudské príkazy, predpisy či formy? Príklad máme v Evanjeliu! Najviac sa teda máme usilovať rozjímať o živote Ježiša Krista. Otvor si Evanjelium a vstúp do príbehov, ktoré ovplyvnia tvoj život! Dôsledkom bude život naplnený pokojom, radosťou a darujúcou sa láskou. V povolaní, aké si si vybral, a na mieste, kde si prítomný.

DÁVAJ PREDNOŠŤ TICHEJ MODLITBE

„Bez osobnej modlitby srdca NEEXISTUJE duchovný život.“

„Spoločné a verejné modlitby udržujú spoločenstvo a jeho náboženstvo pokope, ale nedochádza pri nich nutne k premene ľudí na hlbšej úrovni. **V skutočnosti sa skupinová solidarita a v skupine získaný pocit istoty často stávajú náhradou skutočnej vlastnej cesty.**“ (R. Rohr)

Ak niekto zdôrazňujeme verejné, formálne a spoločné modlitby a obrady, ale ľuďom neukáže cestu k tomu, aby mohli zakúšať svoj vlastný vnútorný život (čiže Ducha Svätého vo svojom vnútri), takéto náboženstvo je potom len nejakým kultúrnym alebo občianskym náboženstvom, a nie **skutočným spoločenstvom veriacich kresťanov, ktorí veria v „radostnú zvesť o Božej láske“ a snažia sa konkrétne milovať ľudí i svet „ježišovským“ štýlom.** (Aj preto v histórii a v biblických príbehoch proroci často kritizovali kňazov, prinášanie obiet a chrám... A ak dnes mnohí mladí považujú Cirkev a vieru za nepodstatnú, nezaujímavú pre normálny život a prestanú sa úplne zaujímať o náboženské záležitosti, tak je to najmä preto, že im neponúkame nič hlboké a podstatné – ale len veľa slov, fráz, táranín, foriem a predpisov... A pritom Evanjelium je tak krásne posolstvo o láske a nádeji! Kiežby sme dokázali byť svedkami tejto Lásky...)

Modlitba na verejnosti sa ľahko stáva „podávaním hlásenia“ Bohu, skupine alebo vlastnému seba-obrazu. Ježiš hovorí, že to nie je nutné: **„Ved’ váš Otec vie, čo potrebujete, prv, ako by ste ho prosili...“** (Mt 6,8) **U spoločnej modlitby existuje riziko, že jej prostredníctvom si začneš vylepšovať svoj obraz v očiach druhých i svoje vlastné seba-poňatie...** A pred týmto Ježiš otvorene varuje:

„Tým, čo si namýšľali, že sú spravodliví, a ostatnými pohrdali, povedal toto podobstvo: Dvaja ľudia vstúpili do chrámu modliť sa. Jeden bol farizej, druhý mýtnik. Farizej sa postavil a takto sa v sebe modlil: »Bože, ďakujem ti, že nie som ako ostatní ľudia: vydierači, nespravodlivci, cudzoložníci alebo aj ako tento mýtnik. Postím sa dva razy do týždňa, dávam desiatky zo všetkého, čo mám.« Mýtnik **stál celkom vzadu** a neodvážil sa ani oči k nebu zdvihnúť, ale bil sa do prs a hovoril: **»Bože, buď milostivý mne hriešnemu.«** Hovorím vám: **Tento odišiel domov ospravedlnený,** a nie tamten. Lebo každý, kto sa povyšuje, bude ponížený, a **kto sa ponízuje, bude povýšený.**“ (Lk 18,9n)

Úprimná modlitba srdca: **„Ježišu Kriste, Synu Boží, zmiluj sa nado mnou hriešnikom...“** ťa určite viac priblíži k milosrdnému Bohu, ako recitačná modlitbová súťaž, ktorou často spoločné modlitby sú. (Ak sa pozrieme na naše dnešné obrady - často zbytočne dlhé a zbytočne komplikované - asi sme niečo z Evanjelia nepochopili...) Potrebujeme tak často Bohu recitovať básničky a spievať pesničky? *„Dobre o vás, pokrytcoch... je napísané: **Tento ľud ma uctieva perami, ale ich srdce je ďaleko odo mňa.**“* (Mk 7,6) Mali by sme viac vnímať Ježišove slová o tom, že: *„Nie každý, kto mi hovorí: »Pane, Pane,« vojde do nebeského kráľovstva.“* (Mt 7,21) Pretože **nie zbožné reči privádzajú k Bohu, ale pokorná odvaha reálne a ľudsky milovať = darovať svoj život v láske!** *„Lebo som bol hladný a dali ste mi jesť; bol som smädný a dali ste mi piť; bol som počestný a pritúlili ste ma; bol som nahý a priodeli ste ma; bol som chorý a navštívili ste ma; bol som vo väzení a prišli ste ku mne.“* (Mt 25,35-36)

Akej konkrétnej službe ťa učí tvoja modlitba? Akým spôsobom slúžiš druhým? Ako vyzerá tvoj dobrovoľnícky život? Je vôbec nejaký?

„Ježiš nás stále učí tomu, že... **potrebujeme ´modlitbu nehovorenia´, modlitbu ticha, modlitbu kontemplácie,** ktorá by mala vyvážiť všetky naše ´modlitby hovorenia´ a dať im základ. Mnoho kresťanov má zjavne s modlitbou ticha málo skúseností... Boja sa ticha. **Bez vnútorného života sa naša verejná modlitba čoskoro stane povrchnou, egocentrickou a vo vzťahu k našej duchovnej ceste dokonca kontraproduktívnou...**

Modlitba sa príliš ľahko môže stať pokusom o to, aby sme zmenili Boha a povýšili seba, namiesto toho, aby bola tým, čím má byť = vnútornou praxou, ktorá má zmeniť toho, kto sa modlí, čo sa deje vždy, **pokiaľ zotrváme kludne pred tou tajomnou a úplne bezpečnou Prítomnosťou a dovolíme Bohu, aby nás svojím pohľadom prenikol a uzdravil naše nevedomie,** odkiaľ pochádza deväťdesiatpäť percent našich motivácií a reakcií. Všetko, čo skutočne môžeme urobiť, je opätovať tento pohľad.“ (R. Rohr)

„Modlitba nie je žiadosť. Modlitba je túžba duše. Modlitba je priznanie vlastnej slabosti. Je lepšie ju vysloviť v srdci bez slov, ako slovami bez srdca.“ (M. Gandhi)

Boha môžeš hľadať v knižkách, v spoločnosti, v cirkevných obradoch, v rozhovoroch... ale s Bohom sa reálne stretneš v osobnej modlitbe, vo svojom vnútri, vo svojom srdci. Pretože „Boh... sa nachádza modlitbou.“ (Ch. Foucauld) A potom, ak sa budeš s Bohom často stretávať v osobnej tichej modlitbe, potom ho budeš vidieť aj všade naokolo = v prírode, vo svete, v ľuďoch (vo všetkých ľuďoch = aj mimo tvojho VIP klubu, aj v tých „zlých“, ktorých teraz ešte namyslene odsudzuješ, lebo sa považuješ za „dobrého“ a nechápeš, že aj ty potrebuješ milosrdenstvo a odpustenie!). A **osobná modlitba srdca sa týka aj prijímania Eucharistie,** pretože - aký má zmysel prijímať Eucharistiu s namyslenou arogantnou hlavou, bez pokornej túžby po milosrdenstve či odpustení, bez úprimnej vďaky za dar nezaslúženej milosti, či úplne bez reálneho vzťahu s Bohom? Áno, slovo VZŤAH a slovo MODLITBA a slovné spojenie DARUJÚCA SA LÁSKA je v kresťanskej viere to podstatné!

V Evanjeliu máme svedectvo tichej modlitby. Ježiš sa často modlil sám, v samote = až štyridsať dní strávil sám na púšti (čiže sa vtedy logicky nezúčastňoval povinných náboženských obradov ani bohoslužieb v chráme), sám sa modlil pred či po svojom verejnom účinkovaní, sám sa modlil aj tesne pred zajatím v Getsemanskej záhrade.

„Včasráno, hneď na úsvite, vstal a vyšiel von. Utiahol sa na pusté miesto a tam sa modlil.“ (Mk 1,35)

„A hneď ho Duch hnal na púšť. Na púšti bol štyridsať dní.“ (Mk 1,12-13)

„Keď rozpustil zástupy, vystúpil sám na vrch modliť sa. Zvečeralo sa a on tam bol sám.“ (Mt 14,23)

Ježiš varuje svojich učeníkov pred nebezpečenstvom verejnej modlitby (ktorá má často formu predvádzania sa pred druhými alebo je to modlitba príliš neosobná, formálna, pokrytecká, bez lásky), pretože takáto „modlitba“ nebuduje vzťah s Bohom, ani nerozvíja spoločenstvo, ani nepovzbudzuje k láske.

„Keď sa modlíte, **nebuďte ako pokrytci**, ktorí sa radi postojačky modlievajú v synagógach a na rohoch ulíc, aby ich ľudia videli. Veru, hovorím vám: Už dostali svoju odmenu. Ale **keď sa ty ideš modliť, vojdí do svojej izby, zatvor za sebou dvere a modli sa k svojmu Otcovi, ktorý je v skrytosti**. A tvoj Otec ťa odmení, lebo on vidí aj v skrytosti. **Keď sa modlíte, nehovorte veľa** ako pohania. Myslia si, že budú vypočutí pre svoju mnohovravnosť. Nenapodobňujte ich; veď **váš Otec vie, čo potrebujete**, prv, ako by ste ho prosili.“ (Mt 6,5n)

„Ty naozaj máš záľubu v srdci úprimnom a **v samote mi múdrosť zjavuješ.**“ (Ž 51,8)

Keď učeníci videli Ježiša, ako sa často chodí modliť sám do ticha, chceli, aby aj ich naučil jeho štýl modlitby:

„Raz sa /Ježiš/ na ktoromsi /obyčajnom, bežnom/ mieste modlil. Keď skončil, povedal mu jeden z jeho učeníkov: ‘Pane, nauč nás modliť sa’...“ (Lk 11,1) Učeníci dovedy len recitovali tradičné modlitbové formulácie, a teraz **chceli spoznať inú kvalitu modlitby, túžili prejsť od formy k podstate a obsahu, túžili zažiť vzťah s Bohom, zakúsiť blízkosť Božej lásky**, keďže vnímali, že Ježiš sa modlí inakšie ako zákonníci a farizeji. *(Je aj tvoja modlitba úprimným a otvoreným vzťahom lásky? Alebo je to len správne naformulovaný či naučený „text“, ktorý sa „máš“ modliť – najlepšie „ráno a večer“, prípadne odrecitovať bezmyslienkovite počas liturgie?)*

„Vy sa budete modliť takto: **Otče náš** /nie Otče môj... pretože tvoríme spoločenstvo/, ktorý si na nebesiach, posväť sa tvoje meno, **príd' tvoje kráľovstvo** /kráľovstvo milosrdnej lásky/, **buď' tvoja vôľa** /aby sme sa milovali navzájom/, ako v nebi tak i na zemi. Chlieb náš každodenný daj nám dnes /aby nám to najpodstatnejšie k životu nechýbalo a mohli sme mať silu k láske a službe/. A **odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame** svojim vinníkom /naozaj odpúšťame...?!/. A neuveď nás do pokušenia, ale zbav nás Zlého /pomôž nám pochopiť zlobu svojho egoizmu a pýchy, aby sme sa stále viac približovali k životu, kde rastie vnútorná radosť, pokoj a darovaná láska/. Lebo **ak vy odpustíte ľuďom ich poklesky, aj váš nebeský Otec vám odpustí.**“ (Mt 6,9n)

„Proste a dostanete! Hľadajte a nájdete! Klopte a otvoria vám!... Keď teda vy, hoci ste zlí, viete dávať dobré dary svojim deťom, **o čo skôr dá nebeský Otec Ducha Svätého tým, čo ho prosia!**“ (Lk 11,9n) Všimni si jednu dôležitú vec – ak prosíš, dostaneš = ale Ducha Svätého ;-). Čiže ak prosíš o materiálne veci, ok, ale je to skôr detská modlitba... Ale **Boh ti chce dať najmä svojho Ducha = silu viery, vášň k láske, schopnosť pochopiť potreby druhých, odvahu ku konaniu dobra, túžbu milovať bezpodmienečne a všetkých, jednoduchú vdáčnosť za dar života a za možnosť užiť si život naplno, pokoru k schopnosti odpustiť tým, ktorí ublížili, a tiež pokoru prijať milosrdenstvo...** A vtedy možno pochopíš, že o materiálne veci a tiež o svoje túžby (často sebecké, že...) síce môžeš prosieť, ale začneš prosieť v kontexte „Pane, daj mi prosím... pomôž mi, prosím... **aby som mohol lepšie slúžiť... a viac milovať...**“ A Boh ti dá svojho Ducha a ty potom pochopíš... čo potrebuješ a čo nepotrebuješ, čo máš robiť a čo nemusíš robiť, koho milovať a ako milovať, aké miesto svojej služby si vybrať, kedy si dať pauzu od služby a užiť si pokojný odдых, komu odpustiť a komu odpustiť znovu a zase a opäť, komu pomôcť obrátiť sa k Bohu a objaviť krásu Evanjelia, koho inšpirovať osobným svedectvom k láske...

ZAMERIAVAJ SVOJ ŽIVOT NA LÁSKU, NIE NA HRIECH

Božia vôľa je, aby sme sa milovali navzájom. (Čiže aby sme boli blízko, boli pozorní, konali dobro, odpúšťali, prežívali a rozdávali radosť, prinášali pokoj, dotyk, úsmev, uzdravenie atď...)

„Toto je moje prikázanie: Aby ste sa milovali navzájom ako som ja miloval vás. Nik nemá väčšiu lásku ako ten, kto položí svoj život za svojich priateľov. Vy ste moji priatelia... Ja som si vyvolil vás a ustanovil som vás, aby ste išli a prinášali ovocie a aby vaše ovocie zostalo; aby vám Otec dal všetko, o čo ho budete prosieť v mojom mene. **Toto vám prikazujem: Aby ste sa milovali navzájom.**“ (Jn 15,12n)

Často sa sponedáme z vecí, ktoré považujeme za „ťažké hriechy“ a veľakrát sú to „len“ naše zlyhania a slabosti, ktoré možno ubližujú viac našej pýche a túžbe po dokonalosti, ako by malo ísť o to, že sme „urazili Boha“... (To len „Boh“ pomýlených kresťanov sa dokáže urážať, lebo si myslia, že je namyslený a zakladá si na vlastnej dôležitosti tak, ako oni sami!).

Je dôležité vyspať občas svoj vnútorný smetný kôš pri spovedi. Potrebujeme to - kvôli sebe, aby sme boli schopní odpustiť (si) a **aby sme sa učili pokore a vd'ačnosti voči Božiemu milosrdenstvu.** **Ale potrebujeme najskôr poznať svoje vlastné srdce, aby mohlo byť očistené...** *Vieš sa pozrieť na svoje túžby, ale aj na svoje zlyhania, strachy a zranenia úplne otvorene a bez sebaklamu? Čomu ťa tvoje slabosti a zlyhania učia?* Pretože spoveď niekedy nemá žiaden dopad na náš život, neuzdravuje... (pretože sa spovedáme len tak „naoko“, aby sme to už mali za sebou, aby sme boli bez hriechov, keby náhodou..., aby sme si splnili nejaký pravidelný či povinný záväzok). **Spytovanie svedomia musí byť skutočné** (ide o úprimnú ľútosť, o túžbu po zmene, po uzdravení, po prijatí odpustenia, po očistení srdca, ide o túžbu po bližšom vzťahu s Bohom...). **Mali by sme byť k sebe naozaj úprimní a vnímaví, žiť autenticky a nebáť sa stretnúť seba samého v akomkoľvek stave!** Pretože **Boh, ak chceme, vstúpi všade tam, kde sme naozaj prítomní.** (A on veľmi dobre vie, ako si na tom práve teraz - čo ťa teší, čo ťa bolí a trápi, aké máš túžby a sny... On vie... A chápe ťa! Je s tebou, len ty sám si to potrebuješ uvedomiť a prijať jeho blízkosť a objatie.)

Boh nám vždy odpúšťa, keď úprimne ľutujeme – možno už hneď počas „páchania hriechu“ – ak nám nechýba pokora a vzťah s Bohom v modlitbe... **Evanjeliová aktualizácia chápania Božích prikázaní je jasná! Nezameriavaj svoj život na hriech, ale na lásku!** Obráť svoju myseľ a srdce od šprtania sa vo svojich hriechoch (a v hriechoch iných ľudí) k hľadaniu odvahy a milosti na službu pre druhých, na vzťahy plné lásky a odpustenia a pochopenia a prijatia a blízkosti! A tvoje hriechy začnú strácať zmysel, stanú sa nepodstatnou (aj keď stálou) súčasťou tvojho života. Malá duchovná rada: ak sa chceš „zbaviť hriechov“ (a každý máme tie svoje, že... veď vieš, ktoré „opakujúce sa hriechy“ ťa najviac trápia a sprevádzajú životom) tak nebojuj proti nim, lebo ich len posilňuješ a neustále na to myslíš... **Proti hriechu sa „bojuje“ láskou a službou druhým = začni viac milovať (konkrétne!) a v modlitbe ďakuj vopred za milosrdenstvo v ktoré dúfaš, za odpustenie zlyhaní či úmyselných nesprávností.** A potom, napriek tvojim občasným pádom a zlyháním (ktoré ešte ani nemusia byť hriechmi, pretože tam hrá rolu veľmi veľa súvislostí) uvidíš, že pôjdeš dobrým smerom. Samozrejme - ako nedokonalá ale úžasná ľudská bytosť ;-)

„Prikazujem vám, aby ste sa milovali navzájom!“ Chápeš? **Kedy si sa spovedal naposledy z toho, že si veľmi málo miloval druhých?**

Možno by stačilo na spovedi povedať úprimne: „**Ježišu Kriste, Synu Boží, zmiluj sa nado mnou, hriešnikom, lebo som zabudol/nevedel/nechcel/nemohol milovať druhých ľudí, týchto konkrétnych** (možno aj tamtých tupých, popletených, namyslených - podľa mojej, možno aj nesprávnej, mienky) **a záležalo mi len a len na sebe - a preto ma ovládli moje vlastné slabosti, na ktoré som myslel viac ako na lásku... Ďakujem za všetku tú bezpodmienečnú a milosrdnú lásku, ktorou ma - napriek môjmu chorému egoizmu a mojím slabostiam, ktoré veľmi dobre poznáš - neustále miluješ! Ty máš schopnosť odpustiť, chápať - lebo si Boh, ktorý je Láskou!**“ Jedno-minútová úprimná spoveď stačí...

„Najprv som si myslela že mojou úlohou je obracať ľudí na vieru. **Dnes viem, že mojou úlohou je milovať. A láska obráti koho chce.**“ (Matka Tereza)

Ak začneš druhých milovať = ak im odpustíš, že sú takí, akí sú (aj so svojimi slabými či zlými stránkami... a ich súdenie necháš na Múdrejšieho), **ak začneš slúžiť konkrétnym ľuďom, tak tvoje vlastné hriechy prestanú mať „hodnotu“**, pretože **„Láska zakrýva množstvo hriechov.“** (1Pt 4,8) **Liekom na naše slabosti a cesta k uzdraveniu našich zlyhaní je viac lásky, viac nezištnej služby - a odovzdanosť svojho života do Božieho milosrdenstva. Ak odpustíme, bude nám odpustené...** (por. Mt 6,14)

Čiže dôležitá otázka znie: **Načo chváliš Boha, ak sa správaš k druhému človeku ako namyslený súdiaci zákonník? Ved' „kto nemiluje brata, ktorého vidí, nemôže milovať Boha, ktorého nevidí.“** (1Jn 4,20)

"Načo mi množstvo vašich obetí? - hovorí Pán... nemám zaľúbenie. Keď prichádzate vidieť moju tvár, ktože to žiada od vás...? **Neprinášajte viac márnú obeť...** Aj keď rozprestierate dlane, odvrátim oči od vás; a keď aj hromadíte modlitby, ja ich nevyslyším, veď vaše ruky sú plné krvi. Obmyte, očistite sa, odstráňte mi spred očí zlobu svojich skutkov, **prestaňte robiť zlo! Učte sa robiť dobro... pomôžte utláčanému... Ak budú vaše hriechy sťa šarlát, budú obielené ako sneh,** ak sa budú červenať sťa purpur, budú ako vlna (biele).“ (Iz 1,1n)

„Čo si s tebou počať...? Vaša láska je ako ranný oblak a ako rosa, ktorá pominie za rána... **Milosrdenstvo chcem, a nie obeť a poznanie Boha viac ako celopaly.**“ (Oz 6,6)

"Zavrhujem vaše sviatky a nevoňajú mi vaše zhromaždenia. Keď mi prinášate celopaly a svoje pokrmové obety, nemám v nich záľubu... Odstráň odo mňa hluk svojich piesní... Radšej nech prúdi právo ako voda a spravodlivosť ako stály potok. (Am 5,21n)

„Premeňte sa obnovou zmysľania, aby ste vedeli rozoznať, čo je Božia vôľa, čo je dobré, milé a dokonalé.“ (Rim 12,2)

„Hľa stojím pri dverách a klopem. Ak niekto počuje môj hlas a otvorí dvere, vojdem k nemu a budem jesť s ním a on so mnou.“ (Ekum Zjv 3,20)

„Veľká láska má moc otvoriť srdce, a potom aj myseľ. Veľké utrpenie má moc otvoriť myseľ, a potom i srdce... Je potrebné otvoriť oboje... Ľudia, ktorí nikdy nemilovali alebo nikdy netrpeli, sa obyčajne snažia udržiavať nad svojim životom kontrolu prostredníctvom postoja ´bud´ - alebo ´... Neovládajú nič iné než tento uzavretý systém. Mentalita rozdeľujúca svet na „dobrý a zlý“ nikdy neprežila premenu prostredníctvom skúsenosti získanej milosti alebo nezaslúženého milosrdenstva. Preto takíto ľudia zostávajú kritickí, nároční, neúprosní a len minimálne empatickí či solidárni... Každý si musí všetko zaslúžiť.“ (R. Rohr)

Neboj sa otvárať často Sväté Písmo, neboj sa rásť v múdrosti a v pochopení života! Tvoje osobné skúsenosti ťa učia jasne (a často aj tvrdo...). Ale potrebuješ ich vedieť interpretovať a pochopiť v kontexte kresťanského povolania v láske, v kontexte života ako celku. A na toto ti posluží **časté rozjímanie nad Písmom. Áno, jasné, je tam veľké riziko, že **ak naozaj pochopíš, bude to vyžadovať zmenu aj v tvojom živote, v твоjich návykoch, v tvojom postoji k ľahostajnosti k druhým...****

„Živé je Božie slovo, účinné... rozsudzuje myšlienky a úmysly srdca.“ (Hebr 4,12)

„Ak ostanete v mojom slove, budete naozaj mojimi učeníkmi, poznáte pravdu a pravda vás vyslobodí.“ (Jn 8,31-32)

„Ste sa znovuzrodili... Božím slovom, živým a večným.“ (1Pt 1,23)

„Božie slovo... pôsobí vo vás.“ (1Sol 2,13-14)

„Ovocie Ducha je láska, radosť, pokoj, zhovievavosť, láskavosť, dobrota, vernosť, miernosť, zdržanlivosť.“ (Gal 5,22-23)

Naplnenie Božou láskou prináša ovocie ľudskosti. Všetci sa potrebujeme učiť láske. Každý deň. V maličkostiach. **Skutočná láska je z jedného kusu = tak, ako milujeme jednu vec, milujeme všetko. A milovať seba, druhých a Boha zároveň nám umožňuje jediný Zdroj a jediná Láska! „Boh je láska.“** (1Jn 4,8)

VNÍMAJ, ŽE BOH JE VŠADEPRÍTOMNÝ A JE „MILOSRDENSTVOM“

Zvláštne obdobia, sviatky, bohoslužby, liturgické obdobia sú fajn... Ale **neprestávame niekedy žiť v prítomnom okamihu?** Boh v minulosti „bol“ a v budúcnosti „bude“... Ale **Boh „JE“ teraz práve tu!** Boh sa deje teraz a tu! **Život „JE“ teraz a tu!** „**Nebo**“ (život naplnený láskou - prijímanou a darovanou) **alebo „peklo“** (život naplnený zlobou, neodpustením alebo neprijatím odpustenia) **„JE“ teraz a tu!** **„Božie kráľovstvo JE medzi vami.“** (Lk 17,21)

Ak si Božiu prítomnosť príliš lokalizuješ do jedného miesta, do omše, do sviatosti alebo akéhokoľvek iného diania, ľahko potom dôjdeš k záveru, že **inde Boh nie je...** Alebo ešte horšie – že **nie je vždy a všade dostupný!** Dobrý duchovný sprievodca musí vedieť prekonať priestor i čas, aby bol schopný druhým ponúknuť zmysel pre večnosť a pre to, čo je naozaj Skutočné. **Zlí duchovní učitelia budú vždy hovoriť „len tu“ a „len tam“ a „len vtedy“ a „len takto“.** **Dobrá duchovná náuka hovorí „vždy“ a „všade“!** **Boh je prítomný vždy a všade! On ťa miluje a je s tebou vždy a všade** (či stúpaš v úspechoch alebo ležíš v bahne zlyhaní). **On ti odpúšťa vždy a všade** (stačí len úprimne ľutovať svoje zlyhania a slabosti). **Ty môžeš (a máš) milovať vždy a všade. Ty máš možnosť obrátiť sa k Bohu (a zmeniť svoj život) vždy a všade.** (A môžeš premýšľať o myšlienkach tejto A5-ky vždy a všade... ;-)

A pokiaľ je Boh „všade“, tak nemôže byť niekde „výlučne“!!! (Toto tvrdenie sa však cirkevným zamestnancov obvykle nepáči.) **Dobrá teológia vždy chráni úplnú Božiu slobodu a nežiada, aby Boh dodržiaval naše pravidlá.** (Aj v Evanjeliu čítame, že keď chrámové kňazstvo začalo robiť z Boha niekoho elitného a vzdialeného, Ján Krstiteľ jednoducho zišiel k rieke a polieval skrúšených ľudí obyčajnou vodou. Preto ho tiež Ježiš o jeho neobvyklú službu požiadal. Jeho iniciačný obrad bol tvrdou kritikou chrámu či oficiálnych požiadaviek, a poukazom na to, že kňazi nechápu podstatu veci...)

Samozrejme, je jasné, že my ľudia potrebujeme pre fungovanie a spolunažívanie aj poriadok, zákony, pravidlá a tiež podporu organizácií a inštitúcií. **Potrebujeme Cirkev - ved' aj my sami ju tvoríme** (aj keď namyslený klerikalizmus niektorých kňazov či biskupov alebo „tých pravých veriacich“ je stále veľká a rozšírená „zvrátenosť“ - ako to nazval pápež František pri návšteve Slovenska).

Jediným kritériom pre duchovné veci je nekonečný Boží súcit.

Pretože **Boh nás nemiluje preto, že sme tak dobrí. Boh nás miluje, pretože Boh je dobrý.** A to je niečo úplne iné! **„Boh je láska.“** (1Jn 4,8) **Božie meno je „Milosrdenstvo“.** A ak je Boh milosrdný (čo je základom našej kresťanskej viery) a všetci ľudia na Zemi sú jeho deti (aj tí, ktorých subjektívne úplne neznášame či nenávidíme alebo bohorovne súdime), tak... **Kde je hranica medzi tými, ktorých Božie milosrdenstvo zachráni, a tými, ktorých nezachráni?!** Boh sa predsa nebude riadiť našimi egoistickými a pomstychtivými predstavami o „spravodlivosti“... Je zaujímavé, ako my kresťania často hovoríme, že pravidlo Starého zákona „oko za oko a zub za zub“ je už prekonané Evanjeliom = odpúšťať nekonečne veľa krát (por. Mt 18,21-22), a pritom neustále posudzujeme a odsudzujeme ľudí, pretože my už vieme dopredu, kto bude spasený a kto zatratený, že?! („Ak si spravil/nespravil toto, tak ťa čaká takýto 'Boží' trest/odmena“.) Nie je to trochu mimo radostnej zvesti Evanjelia o Božej milosrdnej láske? **Boh miluje rovnako aj toho čo nezlyhal, aj toho čo zlyhal. A ponuka spásy platí pre každého. Len ju treba v pokore prijať...** Tak, ako prvým svätým je zločinec na kríži... (por. Lk 23,39n) Áno, je to určite nespravodlivé, z ľudského hľadiska - vziať do neba zločincov - a mali by sme asi toho nespravodlivého Boha ukrižovať (už sa stalo...) za to, že nevyvyšuje nás čistých, svätých, dokonalých... a že mu záleží na nejakých trápnych hriešnikoch, ktorých neznášame v našej úžasnej a dokonalej „kresťanskej láske“!

A čo na naše názory hovorí Písmo?

„Neprišiel som volať spravodlivých, ale hriešnikov.“ (Mt 9,13)

„Všetci zhrešili... ale sú ospravedlnení zadarmo jeho milosťou, výkupením v Kristovi Ježišovi.“ (Rim 3,23-24)

„Ježiš... vydal seba samého ako výkupné **za všetkých.**“ (1Tim 2,5-6)

„**Kristus zomrel za naše hriechy.**“ (1Kor 15,3)

„Stal sa pôvodcom večnej spásy **pre všetkých.**“ (Hebr 5,9)

„Každý z nás dostal milosť.“ (Ef 4,7)

„Máme nádej v živého Boha, ktorý **je spasiteľom všetkých ľudí.**“ (1Tim 4,10)

„Boh nám dal večný život.“ (1Jn 5,11)

„A čo ak sú niektorí neverní? Zmarí ich nevernosť Božiu vernosť? Vonkoncom nie!“ (Rim 3,4)

„Ak sme neverní, on ostáva verný.“ (2Tim 2,13)

„Kde sa rozmnožil hriech, tam sa ešte väčšmi rozhojnila milosť.“ (Rim 5,20)

„Už niet odsúdenia pre tých, čo sú v Kristovi Ježišovi... zákon Ducha, ktorý dáva život... oslobodil ťa od zákona hriechu a smrti.“ (Rim 8,1-2)

„Ospravednení z viery, žijeme v pokoji s Bohom.“ (Rim 5,1)

„Aký dobrý je Pán.“ (1Pt 2,3)

„Dosiahol som milosrdenstvo... nadmieru sa rozhojnila milosť nášho Pána s vierou a láskou... Ježiš prišiel na svet zachrániť hriešnikov... dosiahol som milosrdenstvo.“ (1Tim 1,13n)

„Ste oslobodení od hriechu a stali ste sa Božími služobníkmi.“ (Rim 6,22)

„Ste ospravednení v mene Pána Ježiša Krista a v Duchu nášho Boha.“
(1Kor 6,11)

„Hovorte a konajte ako tí, čo majú byť súdení podľa zákona slobody! Súd bez milosrdenstva čaká totiž toho, kto nepreukázal milosrdenstvo. Ale **milosrdenstvo sa vyvyšuje nad súdom.**“ (Jak 2,12-13)

„Obráťte sa k Pánovi, svojmu Bohu, veď **je dobrotivý a milosrdný, trpezlivý a veľmi ľútostivý.“** (Joel 2,13)

„Lenže oni... si počínali pyšne, boli tvrdošíjni a nevšímali si tvoje prikázania... No **ty si Boh, ktorý odpúšťa, si láskavý a milosrdný, dlho zhovievavý a veľkého zľutovania. Neopustil si ich. Ešte ani vtedy, keď... dopustili sa veľkého rúhania; ty si ich vo svojom preveľkom milosrdenstve neopustil...** Svojho dobrého ducha si im dal, aby ich on učil... Si ich živil... Nechýbalo im nič... Nasýtli sa... Oplývali rozkošami v tvojej veľkej добрote. Ale stali sa spurnými a vzbúrili sa proti tebe, tvoj zákon zahodili za svoj chrbát... Dopúšťali sa veľkých rúhaní... No keď v časoch svojej súžby volali zas k tebe, ty si ich vyslyšal... Vo svojom preveľkom zľutovaní nedal si im celkom zahynúť a neopustil si ich, lebo **ty si Boh láskavý a milosrdný...** Ty si konal verne, ale my sme sa dopúšťali nešlachetných vecí.“ (Neh 9,16n)

„On je dobrý aj k nevďačným a zlým. Buďte milosrdní, ako je milosrdný váš Otec! Nesúďte a nebudete súdení. Neodsudzujte a nebudete odsúdení! Odpúšťajte a odpustí sa vám. (Lk 6,35)

„Boh je dobrotivý a milosrdný a odpúšťa viny, keď nastane súženie, ochráni všetkých, ktorí ho úprimne hľadajú.“ (Sir 2,13)

„Milostivý a milosrdný je Pán, zhovieavý a veľmi láskavý. Dobrý je Pán ku každému a milostivý ku všetkým svojim stvoreniam. (Ž 145,8-9)

„Som milosrdný, hovorí Pán. - Nebudem sa hnevať naveky. Len uznaj svoj hriech.“ (Jer 3,12-13)

„Ved' som vedel, že si láskavý a milosrdný Boh, trpezlivý a veľký v zľutovaní a zmilúvaš sa nad nešťastím.“ (Jon 4,2)

„Chcem ťa, Pane, oslavovať celým srdcom, že si vypočul slová mojich úst... Tvoje meno budem oslavovať, pretože si milosrdný a verný. (Ž 138,1-2)

„On je ku mne milosrdný a dodáva mi odvahy.“ (Ž 144,2)

„S nami je milosrdný Boh.“ (Sir 50,26)

„Pán je milosrdný a milostivý.“ (Ž 111,4)

„Je veľmi milosrdný.“ (Ž 106,45)

„Milostivý a milosrdný je Pán, zhovieavý a dobrotivý nesmierne. Nevyčíta nám ustavične naše chyby, ani sa nehnevá naveky. Nezaobchodí s nami podľa našich hriechov, ani nám neodpláca podľa našich nepravostí. Lebo ako vysoko je nebo od zeme, také veľké je jeho zľutovanie voči tým, čo sa ho boja. Ako je vzdialený východ od západu, tak vzdaluje od nás našu nepravosť. Ako sa otec zmilúva nad deťmi, tak sa Pán zmilúva nad tými, čo sa ho boja.“ (Ž 103,8n)

„Pán, váš Boh, je milosrdný a láskavý a neodvráti od vás svoju tvár, ak sa obrátite k nemu.“ (2Kro 30,9)

„Pán je milostivý a láskavý Boh, zhovieavý, veľmi milosrdný a verný. On preukazuje milosrdenstvo tisícom, odpúšťa nepravosť, zločiny a hriech.“ (Ex 34,6-7)

„Pán, tvoj Boh, je milosrdný Boh; neopustí ťa a nezahubí a nezabudne na zmluvu, ktorú odprisahal tvojim otcom.“ (Dt 4,31)

„Ty, Pane, **si Boh milosrdný a láskavý, zhovievavý, veľmi milostivý a verný.** Pohliadni na mňa a zľutuj sa nado mnou; daj silu svojmu služobníkovi, zachráň syna svojej služobnice. (Ž 86,15-16)

“Plesám a teším sa, že **si milosrdný,** lebo si zhladol na moju poníženosť. **Spoznal si tieseň mojej duše a nevydal si ma do rúk nepriateľa.**” (Ž 31,8-9)

„**Pán je milosrdný a milostivý.**” (Jak 5,11)

„Pane, zachráň mi dušu. Spas ma, veď **si milosrdný.**” (Ž 6,5)

„**V úzkosti som vzýval Pána,** a volal som ku svojmu Bohu... **chytil ma a vyzdvihol ma zo stredu hlbokých vôd.**” (Ž 18,7.17)

„Ja nezabudnem na teba... do dlaní som si ťa vryl.” (Iz 49, 15-16)

„Áno, **zľutuje sa nad tebou na hlas tvojho volania;** len čo ho počuje, vyslyší ťa.” (Iz 30,19)

„Večným zmilovaním som sa nad tebou zľutoval.” (Iz 54,8)

Ešte pochybuješ o Božom milosrdenstve? Nemusíš... Pretože takýto je náš Boh. Preto **aj my sa máme snažiť milovať s milosrdným srdcom** (aj keď je to veľmi ťažké pre našu pýchu a túžbu po „spravodlivosti“). Pretože **nemôžeme byť dokonalí a bez hriechu!** (Kto si myslí, že žije správne a sväto, často narobí veľa zla v „spravodlivom odsudzovaní“, v „upaľovaní kacírov“, a vo „svätých vojnách“, vid' dejiny Cirkvi a skoro všetky životopisy svätých...) Nemôžeme „nehrešiť“ - pretože **stále a pribežne zlyhávame vo svojich slabostiach. Nutne potrebujeme Božie milosrdenstvo!!! Spása je Boží dar, a nie „odmena“ za bezhriešny život!** Pretože **ak sa hráme na dokonalých** (spravodlivých, bezhriešnych, svätých a presvätých), **tak nás to len privádza k predstieraniu, potláčaniu, zapieraniu a stávame sa pokrytcami predstierajúcimi úctyhodnosť alebo mravnú čistotu.** (A aj niektorí kresťania či kňazi nás často tlačia do predstierania, keď oslavujú len tých „čistých“ a „pravoverných“, a zabúdajú na všetkých **pokorných hriešnikov, ktorí dúfajú v Božie milosrdenstvo...** A mnohí takíto pokorní hriešnici sú už dávno cirkevne vyhlásení za svätých!!!). Pretože **ak je človek k sebe úprimný, tak vie, že - napriek mnohým osobným úspechom a talentom, ktoré má a ktoré snád' využíva pre konanie dobra - je veľmi často slabý a zlyhávajúci...** (A ak ho neovládla pýcha s namyslenosťou, tak si to vie aj uznať a vie o tom otvorene hovoriť.)

„Podľa vnútorného človeka s radosťou súhlasím s Božím zákonom; ale vo svojich údoch pozorujem iný zákon, ktorý odporuje zákonu mojej mysle a robí ma zajatcom hriechu... Ja nešťastný človek!“ (Rim 7,22-24)

„Ja som telesný... nerobím to, čo chcem, ale robím to, čo nenávidím.“ (Rim 7,14-15)

„Mysľou slúžim Božiemu zákonu a telom zákonu hriechu.“ (Rim 7,25)

„Chcieť dobro, to mi je blízko, ale robiť dobro nie. Ved' **nerobím dobro, ktoré chcem, ale robím zlo, ktoré nechcem.**“ (Rim 7, 18-19)

„Duch prichádza na pomoc našej slabosti.“ (Rim 8,26)

„Pán je verný; on vás bude posilňovať.“ (2Sol 3,3)

„Stačí ti moja milosť, lebo sila sa dokonale prejavuje v slabosti.“ (2Kor 12,9)

„A tak sa budem radšej chváliť svojimi slabosťami, aby vo mne prebývala Kristova sila... Keď som slabý, vtedy som silný.“ (2Kor 12,9-10)

„Pán ma vyslobodí zo všetkého zla a zachráni ma pre svoje nebeské kráľovstvo.“ (2Tim 4,18)

Láska je viac ako čistota či dokonalosť... A úprimná darovaná láska, darovanie života v láske, je najviac! (To samozrejme neznamená, že sa o čistotu srdca a o pekný život nemáme snažiť. Máme. Ale snaha o nedosiahnuteľný ideál je niečo úplne iné ako pokrytecký sebaklam, že „ja už som v klube dokonalých a môžem teda súdiť živých i mŕtvych...“)

„Keby som hovoril ľudskými jazykmi aj anjelskými, **a lásky by som nemal**, bol by som ako cvendžiaci kov a zuniaci cimbal. A keby som mal dar prorockta a poznal všetky tajomstvá a všetku vedu a keby som mal takú silnú vieru, že by som vrchy prenášal, **a lásky by som nemal**, ničím by som nebol. A keby som rozdal celý svoj majetok ako almužnu a keby som obetoval svoje telo, aby som bol slávny, **a lásky by som nemal**, nič by mi to neosožilo. **Láska je trpezlivá, láska je dobrotivá; nezávidí, nevypína sa, nevystatuje sa, nie je nehanebná, nie je sebecká, nerozčuľuje sa, nemyslí na zlé, neteší sa z nepravosti, ale raduje sa z pravdy. Všetko znáša, všetko verí, všetko dúfa, všetko vydrží. Láska nikdy nezanikne.** Prorocktvá prestanú, jazyky zamĺknu a poznanie pomínie. Lebo poznávame len sčasti a len sčasti prorokujeme. Ale keď príde to, čo je dokonalé, prestane, čo je len čiastočné.

Keď som bol dieťa hovoril som ako dieťa, poznával som ako dieťa rozmýšľal som ako dieťa. Keď som sa stal mužom, zanechal som detské spôsoby. Teraz vidíme len nejasne, akoby v zrkadle; no potom z tváre do tváre. Teraz poznávam iba čiastočne, ale potom budem poznať tak, ako som aj ja poznaný. A tak **teraz ostáva viera, nádej, láska**, tieto tri; **no najväčšia z nich je láska. Usilujte sa o lásku...** (1 Kor 13,1n)

Ak Boh od nás cez slová Evanjelia žiada, aby sme my - obmedzení našou ľudskou krehkosťou - **milovali bezpodmienečne (!)** a aby sme dokonca **milovali aj nepriateľov (!)**, tak on sám to už nebude robiť?! On bude milovať len „podmienečne“?! Veď to je hlúposť a nemá to logiku! **Božiu nekonečnú a milosrdnú lásku škatuľkujeme podľa našej ľudskej obmedzenej podmiennej lásky... A podľa našej túžby po uznaní, odmene alebo treste...** „Ak budeš žiť takto, tak... Ak zomrieš v takomto stave, tak... Ak nebudeš robiť toto, tak... Ak budeš robiť toto, tak... Musíš... Nesmieš...“ Áno, takáto logika by bola niekedy ľudsky spravodlivá, no nezabúdajme, že **Božia spravodlivosť sa volá MILOSRDENSTVO!** Pri chorej predstave o „tvrdom Bohu“ sa netreba čudovať, že niektorí ľudia sú presvedčení, že vlastne majú viac lásky ako „tvrdý, nemilosrdný a vyžadujúci“ Boh. V takúto karikatúru Boha však neverím... **Mnohí veriaci ľudia** (v koho?!) **nám často predstavujú nášho Boha** (teda vlastne svojho Boha) **ako malicherného, náročného, narcistického a urážlivého. Vkladajú Bohu do rúk svoju formu „spravodlivosti“** (a je to vlastne opäť len tá nevyzretá forma Starého zákona „oko za oko, zub za zub“) **a Božiu milosť, Božie milosrdenstvo či darovanie života Ježiša Krista na kríži za spásu celého sveta a každého človeka považujú za nejako slabú či nespravodlivú** (samozrejme nespravodlivú voči nim v „klube dokonalých“, ktorí si predsa „zaslúžia“ spásu - a to svojimi dobrými skutkami, ktoré si poctivo počítali... a tiež svojim dokonalým plnením si povinností voči Bohu... presne ako farizeji a zákonníci, ktorí nakoniec v minulosti aj ukrižovali Ježiša!!!). A ak sa to tak vezme - **takéhoto „tvrdého Boha“ mám milovať? Takémuto „tvrdému Bohu“ mám dôverovať? S takýmto „tvrdým Bohom“ chcem stráviť večnosť?** Ešte raz... neverím, že Boh je takáto karikatúra! **„Boh je láska!“ Boh je bezpodmienečná láska! Božie meno je „Milosrdenstvo!“! A my sa môžeme celý život učiť takejto milosrdnej a bezpodmienečnej láske - a snažiť sa nesúdiť, neodsudzovať, odpúšťať, slúžiť...**

Hmm, ale aké je to ťažké... Najmä keď sa stretne s nevďačnosťou a tuposťou ľudí, ktorých láska sa nejako v ich srdciablokovala pýchou... Pretože **„počiatkom každého hriechu je pýcha.“** (Sir 10,15) A táto pýcha sa netýka (len) tých druhých... ale aj teba (a mňa)!

V živote platí jeden psychologický princíp, že **nevidíš veci (ľudí, svet) také aké sú... ale vidíš veci (ľudí, svet) podľa toho, aký si ty...!** Ak vidíš okolo seba samých hlupákov a namyslencov a hnusných hriešnikov, pozri sa čím skôr do zrkadla... ;-)

BUĎ SÚČASŤOU KVALITNÉHO SPOLOČENSTVA

Aby si nevyschol v duchovnom živote, potrebuješ byť súčasťou kvalitného spoločenstva. V spoločenstve sa učíš prijímať druhých v odlišnosti = učíš sa láske. Vieš sa nechať obohatiť druhými ľuďmi, učíš sa mať rád iných, aj keď sa nesprávajú/nežijú/nekonajú „podľa tvojich predstáv“ - pretože každý z nás je originálny, **každý máme svoj špeciálny dar a svoje konkrétne miesto v živote**, ale taktiež máme svoje osobnostné črty, temperament, máme za sebou rôzne dobré skúsenosti, ale aj zlyhania a pády, máme svoju osobnú históriu a svoje skryté zranenia v duši (najmä z detstva), ktoré nás po celý život ovplyvňujú... **V spoločenstve sa učíš darovať druhým kúsok seba = učíš sa láske.** Ide o darovanie času, „strácanie času“, učíš sa druhého človeka počúvať, vnímať, byť pozorný k jeho potrebám a k jeho prežívaniu života, snažíš sa byť blízko, pochopiť, pomôcť, povzbudiť, objasniť... **V spoločenstve sa učíš kráčať „spolu s inými“, učíš sa spolupracovať = učíš sa láske.** Pretože v živote sám človek neprežije. Potrebujeme na život spoluprácu s druhými ľuďmi, potrebujeme pocit spolupatričnosti, pocit prijatia, možnosť dávania - pretože vnímame silnú životnú túžbu po spoločenstve a blízkych vzťahoch... **V spoločenstve môžeš veľmi veľa načerpať,** získať nové pohľady, konfrontovať svoje postoje s postojmi iných ľudí bez odsudzovania a výsmechu, môžeš slobodne hovoriť, byť otvorený a úprimný, zdieľať svoje radosti aj starosti, vyjadriť svoje túžby, ale aj zdieľať svoju bolesť a strach - vieš, že tí druhí sa ťa budú snažiť pochopiť a budú pri tebe, budú ti nablízku, aj keď možno nebudú úplne rozumieť, čím si prechádzaš... **Spoločne ako spoločenstvo môžete slúžiť = venovať svoju tímovú silu pre konanie dobra v nejakej konkrétnej službe** - pretože bez konkrétnej a pravidelnej služby pre iné (väčšie či menšie) spoločenstvo, alebo pre nejakých konkrétnych ľudí, sa väčšinou takto „neslúžiace spoločenstvo“ uzavrie len do seba a stane sa skôr „sektou“ ako „darom pre svet“. **„Poznáte ich po ovocí... dobrý strom rodí dobré ovocie... zlý strom rodí zlé ovocie... teda po ich ovocí ich poznáte.“** (Mt 7,16)

Aké je ovocie činnosti tvojho spoločenstva?

Samozrejme **každé spoločenstvo sa vyvíja, rastie alebo upadá, a prechádza určitými zákonitými etapami.** Prvou etapou je **čerpanie** („spoločenstvo mne“ = čerpáš z nových vzťahov, skúseností, zážitkov, poznatkov, porovnávaš svoje postoje s postojmi druhých a objavuješ vlastné JA – svoje dary a limity, svoje povolanie). Druhou etapou je **dávanie** („ja spoločenstvu“ = postupne prechádzaš od svojho egoizmu k láske a začínaš otvárať svoje srdce pre iných). Treťou etapou je **služba pre iných** („spoločenstvo sa stáva darom“ = prechod od egoizmu spoločenstva k spoločnej obetujúcej sa láske = v konkrétnom dlhodobom projekte pre konkrétnych ľudí). V spoločenstve by malo ísť vždy o nejakú **spoločnú charizmu („štyl života“)** alebo aspoň o **spoločný cieľ/zmysel skupiny,** a nesmie chýbať **vzájomné zdieľanie života** s druhými v spoločenstve (ak toto zdieľanie chýba, vzájomné vzťahy sa nikdy neprehĺbia, len postupne vychladnú a stanú sa nepodstatnými).

Ale **nie každé spoločenstvo je skutočným spoločenstvom.** Môže ísť napr. len o voľnú partiu na zabitie času bez hlbšej pointy... Alebo o formálne „spoločenstvo“, ktoré je však kvôli formálnosti sterilné a mŕtve... Alebo o spoločenstvo s neschopným/nemúdrym/nevyzretým vodcom, ktorý nedokáže usmerňovať a viesť spoločenstvo tak, aby všetci rástli v láske, v pochopení života, v službe druhým... Alebo môže ísť o spoločenstvo, ktoré nevie, kam ide a kvôli čomu/komu existuje (a preto nikam nedôjde a je vlastne len relatívne zbytočnou skupinou, plnou prázdnych slov a prázdnych vzťahov...)

*Ako je to s tvojím spoločenstvom? **Si súčasťou nejakého živého spoločenstva? Čerpáš a dávaš? Dokážeš tvoriť spoločenstvo?** Alebo si odpojený, egoisticky zameraný a pomaly vysycháš a ešte sa snažíš sám seba nahovoriť, že ti je vlastne vyschnutému a samému lepšie? **Aby si dokázal žiť v hĺbke a dynamike ľudských vzťahov, potrebuješ mať hlboko zapustené korene!** A kvalitné spoločenstvo ti v tom pomôže. **„Musíme sa hlboko zakoreniť v Bohu, ak chceme zostať na vlnе tvorivého Ducha, prebývajúceho v našom srdci, ak sa chceme vyznačovať schopnosťou milovať a ostať verní...“** (P. R. Divarkar)*

Ježiš hovorí: „Ja som pravý vinič a môj Otec je vinohradník. On každú ratolesť, ktorá na mne neprináša ovocie, odrezáva, a každú, ktorá ovocie prináša, čistí, aby prinášala viac ovocia. Vy ste už čistí pre slovo, ktoré som vám povedal. Ostaňte vo mne a ja vo vás. **Ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, ak neostane na viniči, tak ani vy, ak neostanete vo mne. Ja som vinič, vy ste ratolesti. Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia; lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť.**

Ak niekto neostane vo mne, vyhodia ho von ako ratoleš a uschne. Potom ich pozbierajú, hodia ich do ohňa a zhoria. **Ak ostanete vo mne a moje slová ostanú vo vás, proste, o čo chcete, a splní sa vám to.** Môj Otec je oslávený tým, že **prinášate veľa ovocia a stanete sa mojimi učeníkmi.** Ako mňa miluje Otec, tak ja milujem vás. **Ostaňte v mojej láske!** Ak budete zachovávať moje prikázania, ostanete v mojej láske, ako ja zachovávam prikázania svojho Otca a ostávam v jeho láske. Toto som vám povedal, **aby vo vás bola moja radosť a aby vaša radosť bola úplná. Toto je moje prikázanie: Aby ste sa milovali navzájom ako som ja miloval vás.** Nik nemá väčšiu lásku ako ten, kto položí svoj život za svojich priateľov. Vy ste moji priatelia, ak robíte, čo vám prikazujem. Už vás nenazývam sluhami, lebo sluha nevie čo robí jeho Pán. Nazval som vás priateľmi, pretože som vám oznámil všetko, čo som počul od svojho Otca. Nie vy ste si vyvolili mňa, ale **ja som si vyvolil vás a ustanovil som vás, aby ste išli a prinášali ovocie a aby vaše ovocie zostalo; aby vám Otec dal všetko, o čo ho budete prosiť v mojom mene. Toto vám prikazujem: Aby ste sa milovali navzájom.**" (Jn 15,1n)

Aké sú teda princípy, výzvy či dary spoločenstva? **Ako môžeš v spoločenstve načerpať? Čo môžeš ty priniesť spoločenstvu?** (Aj partnerský/milostný život je formou intímneho spoločenstva a princípy sú tie isté - len si slovo spoločenstvo vymeň napríklad za „moja milovaná/môj milovaný“ ;-)

1. Daruj seba druhým...

„Ako by som mohol obohatiť naše spoločenstvo?“

Egoista vidí najmä to, čo sa mu od spoločenstva nedostáva. Nezrelý človek sa prejavuje tým, že neustále žiada od druhých niečo pre seba. **Zrelý človek sa snaží o to, aby iným bolo s ním dobre.** Zrelý človek sa pýta sám seba: **Čo môžem pre naše spoločenstvo urobiť ja?** A ak by to naozaj nebolo so spoločenstvom najlepšie, tak sa dá vždy použiť princíp: „Kde niet lásky, miluj, a tak lásku nájdeš..." (sv. Ján z Kríža)

2. Pochop, že si za spoločenstvo osobne zodpovedný...

„Čo môžem na sebe zmeniť, aby som bol pre druhých lepším darom?“

Kvalita spoločenstva závisí do veľkej miery od každého jedného člena. **Aktívnou prítomnosťou každého sa spoločenstvo buď buduje, alebo ničí.** A najmä - **netreba čakať, že sa menia tí druhí... Prvým krokom k zmene spoločenstva k lepšiemu je premena seba samého!**

3. Prijmi spoločenstvo, do ktorého patriš také aké je...

„Pane, ďakujem ti za dar spoločenstva, pomáhaj mi rásť v láske.“

Aj tí najdokonalejší ľudia majú svoje chyby. A **ideálne spoločenstvo neexistuje!** (Ani Ježiš nevedel vytvoriť ideálne spoločenstvo zo svojich nechápavých apoštolov – hádali sa medzi sebou, nechápali poriadne, čo od nich Ježiš vlastne chce a o čo mu ide, a nakoniec ho jeden zaprel, druhý zradil... Takisto aj potom, v prvotnej Cirkvi, sa apoštoli hádali a mali iný pohľad na vieru, pravidlá či formu činnosti...) **Ak hľadáš spoločenstvo bez chýb, ostaneš bez spoločenstva.** To však samozrejme neznamená, že sa treba uspokojiť s priemernosťou (či dokonca podpriemernosťou). **Je potrebné snažiť sa vždy o „ideálne spoločenstvo“ a vložiť do toho celú svoju snahu, ale treba byť realistickí...** Najskôr sa potrebuješ naučiť **prijímať ľudí v spoločenstve takých, akí sú a pomáhať im rásť** – a tak isto sa musíš snažiť aj ty o **svoj osobný rast**, pretože **každý z nás je jedinečný a navzájom sme pre seba darom.** A až potom sa môžeš snažiť utvárať spoločenstvo vlastnými nápadmi, návrhmi a predstavami na jeho smerovanie, ale vždy **v dialógu s druhými!!!** (a s veľkou trpezlivosťou s limitmi a charakterovými nedostatkami druhých, ako aj so svojimi vlastnými).

4. Teš sa z dobrých a pekných vecí, všimaj si dobro...

„Pane, daj aby som videl v ľud'och najmä to dobré.“

Každý človek má svoje pozitívne i negatívne stránky (v každom z nás je svetlo i tieň, nikto nie je „len dobrý“ alebo „len zlý“ - to by bola len ilúzia nerešpektujúca realitu). **Pri budovaní spoločenstva je potrebné vidieť v prvom rade to pekné, aj maličké dobro, a tiež schopnosti a dary jednotlivcov** = objavovať ich, poukazovať na ne, ďakovať za ne. Pretože **nedostatok blízkeho kontaktu medzi členmi spoločenstva a mlčanie o ich dobrých stránkach je smrťou spoločenstva!** Každý človek potrebuje, aby mu druhí potvrdili, že jeho život a práca majú zmysel. Je to zároveň pekný prejav lásky a záujmu o druhého človeka.

5. Zbav sa predsudkov a nevytváraj si domnienky...

„Pane, nauč ma skutočnému dialógu a počúvaniu druhých.“

Často hodnotíme ľudí podľa svojho emocionálneho postoja a podľa svojej „úrovne vedomia“. **Predsudky a rôzne domnienky o osobe či konaní druhého človeka skresľujú realitu a veľmi sťažujú medzil'udské vzťahy a vlastne znemožňujú budovanie spoločenstva.**

Zlá interpretácia správania či konania druhého v ňom rodí agresivitu - a často sa potom na agresivitu odpovedá agresivitou a vytvára sa bludný kruh, ktorý vedie celé spoločenstvo k úplnému rozbitiu vzťahov alebo až k zániku... **Ak chýba láska, úprimná snaha chcieť pre druhého človeka v spoločenstve dobro - a ak chýba skutočný dialóg a trpezlivé „vyladovanie vzťahov“ - spoločenstvo umiera alebo bude úplne choré = s chorými „vzťahmi“.**

6. Prejavuj pochopenie a spolucítenie..

„Pane, pomôž mi vnímať druhých tvojím pohľadom.“

Aj negatívne správanie druhého človeka vyžaduje pochopenie.

A ak sa ti aj zdá, že niekoho konanie je zvláštne alebo dokonca nesprávne (z tvojho pohľadu, ktorý vôbec nemusí byť správny!), **snaž sa pochopiť aspoň úmysel.** A najmä - **vnímaj, že ty sám si veľmi zlyhávajúci človek... Potom budeš vnímať druhého človeka s reálnejším pohľadom.** A čím viac budeš vnímať vlastné zlyhania (ak nebudeš ignorovať svoje nedostatky), tým viac sa ti bude druhý človek javiť lepším. Takže... **Aby si dokázal chápať iných, najprv musíš pochopiť svoj vlastný život** = svoje dary, svoje limity, svoje úspechy, svoje zlyhania, svoj emotívny život, svoje túžby, svoje strachy... **Až keď odpustíš sebe, že si normálnym človekom (teda aj slabým a zlyhávajúcim, s dobrými i problematickými stránkami), dokážeš tak prijať a pochopiť aj druhých - v ich „nedokonalej komplexnosti“.**

7. Odpúšťaj..

„Pane, pomôž mi zbaviť sa pýchy, nauč ma milosrdenstvu.“

V rámci každého spoločenstva sa vyskytne mnoho zlyhaní! Nieкто zlyhá voči tebe či iným, ty zase voči niekomu druhému (väčšinou v úplne rozdielnej veci, a preto obhajuješ seba „v tomto by som ja nikdy nezlyhal“ a odsudzuješ druhého...). **Ak súdiš druhých, často je to prejavom tvojej vlastnej pýchy a často nevidíš vôbec správne!** „Nesúďte... Prečo vidíš smietku v oku svojho brata, a vo vlastnom oku brvno nezbadáš? Alebo ako môžeš povedať svojmu bratovi: »Dovoľ, vyberiem ti smietku z oka« - a ty máš v oku brvno?! Pokrytec, vyhod' najprv brvno zo svojho oka! Potom budeš vidieť a budeš môcť vybrať smietku z oka svojho brata.“ (Mt 7,1n) **Ak dôjde k vážnemu zlyhaniu, v zdravom spoločenstve sa má dospieť k zmiereniu. Je znakom zrelosti, ak si ľudia dokážu odpustiť či prijať odpustenie.**

Zmierenie sa však musí uskutočniť osobným a úprimným stretnutím! Pretože zmierenie je dvojstranným aktom, nestačí sa len „zmieriť s Bohom“ (pretože to je veľmi pohodlné...). Avšak **skúsenosť niekedy ukáže, že naše spoločenstvá** (aj tie veľké, cirkevné) **sú len formálne štruktúry s veľmi nevyzretými ľuďmi...** (Ale aj to je realita.) Preto **je veľkým darom, byť súčasťou spoločenstva, ktoré žije v láske.**

8. Nezabúdaj na malé „gestá lásky“...

„Pane, nauč ma schopnosti úprimného úsmevu...“

Môže ísť o obyčajnú srdečnosť, láskavosť, všímavosť, úprimný úsmev... Sú to **dôležité „malé gestá“, ktoré svedčia o láske a priateľstve a sú službou spoločenstvu.** Takéto gestá sú ako malta pri murovaní - bez nej tehly nedržia, nespoja sa a stavba sa skôr či neskôr zosype... (Pretože sa aj môže stať, že všetci sú verní svojim „povinnostiam“ v rámci spoločenstva a nemajú si čo vyčítať... No nie je medzi nimi jednota, nemajú potrebné väzby.)

9. Venuj čas modlitbe = spoločenstvu s Bohom...

„Pane, nauč ma modliť sa...“ (por. Lk 11,1)

Aby si vyzrieval v láske, potrebuješ venovať čas modlitbe srdca – osobnej, úprimnej, tichej. Bez nej bude tvoja láska slabá, tvoj egoizmus silný a tvoje vzťahy sebecké a seba-realizačné. **Aj v rámci spoločenstva si potrebujeme nachádzať čas na spoločnú modlitbu, meditáciu, spievanie, spoločné duchovné stretnutia, kde sa zažíva silný pocit jednoty v spoločenstve s Bohom i medzi sebou.** Spoločenstvo, ktoré sa nemodlí, nebude slúžiť druhým, ale bude si len realizovať „svoje projekty“. **V modlitbe osobnej** (v tichu...) **a v spoločenstve** (v tichu, v slovách, v piesňach...) **spoznávame, čo je naším poslaním a kde je naše miesto. Učme sa milovať a pomáhajme si rásť.** A potom budeme prinášať veľa ovocia dobrých skutkov.

ŽI SVOJE POVOLANIE K LÁSKE (NESNÍVAJ LEN O TOM)...

„Ako môžem darovať svoj život?“

Už môžeš... na čo čakáš? ;-)

Vždy zostaň sám sebou! Je to veľmi dôležité.

Byť kópiou niekoho iného je len ilúzia a nepravda.
Môžeš byť sám sebou, alebo prežiť život s maskou na tvári
(čiže v ilúzii a sebaklame, že si niekto iný, ako si...)

Neboj sa byť pravdivý, aj keď to niekedy bude nepríjemné,
lebo mnohí ľudia chcú žiť radšej v lži a ilúzii o sebe a o živote
(a klamú si najmä sami pred sebou...)

Ži svoj život - svoje povolanie - naplno a s láskou.
Užívaj si život naplno, teš sa s každého darovaného dňa.
A naplň svoj životný čas niečím hodnotným a pekným.
Pretože každý z nás má vo svete svoje nenahraditeľné poslanie.

Neboj sa slúžiť druhým a venovať druhým čas aj „zadarmo“.
Dobrovoľníctvo je krásne a naučí ťa skutočnej láske z lásky.
„Zadarmo ste dostali, zadarmo dávajte.“ (Mt 10,8)

„Cítiť sa za niekoho zodpovedný dáva životu chuť
a umožňuje objaviť, že to, čo dávame,
je v skutočnosti darom pre nás samých...“

(pápež František, SK 2021)

Posolstvo pápeža Františka na Slovensku, pre teba...

„Láska je najväčší sen v živote, ale nie je to lacný sen. **Je pekný, ale nie je ľahký, ako všetky veľké veci v živote.** Je to sen, ale nie je ľahké ho interpretovať... Sú potrebné nové oči, oči, ktoré sa nenechajú oklamať vzhľadom... Nebanalizujeme lásku, pretože **láska nie je len emócia a cit;** tie sú nanajvýš tak jej začiatkom. Láska neznamenať mať 'všetko a hneď', nezodpovedá logike 'použi a odhod'. **Láska je vernosť, dar, zodpovednosť.** Skutočnou originalitou dnes, skutočnou revolúciou, je **oslobodiť sa od kultúry provizórnosti,** ísť nad rámec inštinktu a nad rámec okamihu, znamená **milovať na celý život a celou svojou bytosťou.** Nie sme tu na to, aby sme žili zo dňa na deň, ale **aby náš život bol dobrodružnou výpravou...** Vo veľkých príbehoch sú vždy dve ingrediencie: jedna je **láska,** druhá **dobrodružstvo, hrdinstvo.** Vždy idú spolu. Na to, aby bol život veľký, je potrebné jedno aj druhé: **láska a hrdinstvo.** Pozeráme sa na Ježiša, hľadáme na Ukrižovaného, je tu oboje: **bezhraničná láska a odvaha dať svoj život až do konca, bez polovičatosti...** Usilovať sa o vysoké ciele... Nenechajme dni nášho života plynúť ako epizódy v telenovele...”

„Keď snívate o láske, neverte v špeciálne efekty, ale v to, že **každý z vás je výnimočný... Každý je darom a môže zo života, zo svojho vlastného života urobiť dar.** Ostatní - spoločnosť, chudobní - na vás čakajú. **Snívajte o kráse,** ktorá presahuje vzhľad, presahuje make-up, ktorá presahuje módné trendy. **Snívajte bez strachu** o založení rodiny, o splodení a výchove detí, o dávaní života, o zdieľaní všetkého s druhou osobou, **bez toho, aby ste sa hanbili za svoje slabosti,** pretože je tu on alebo ona, kto ich prijíma a miluje, ktorý ťa miluje takého, aký si. **A toto je láska: milovať toho druhého takého aký je.**“

„Sny, ktoré máme, nám hovoria o živote, po ktorom túžime. Veľké sny nie sú silné auto, módne oblečenie, ani dovolenka po rôznych atrakciách. **Nepočúvajte tých, ktorí vám hovoria o snoch a namiesto toho vám predávajú ilúzie. Snívanie je jedna vec, mať ilúzie iná.** (Tí, ktorí predávajú ilúzie tým, že hovoria o snoch - to sú manipulátori šťastia). Boli sme stvorení pre väčšiu radosť: **Každý z nás je jedinečný a je na svete, aby sa cítil milovaný vo svojej jedinečnosti a miloval ostatných, ako to nikto nemôže urobiť za neho. Nežijeme na to, aby sme sedeli na lavičke ako náhradníci za niekoho iného... Každý je v Božích očiach jedinečný!** Nenechajte sa 'homologizovať', nie sme vyrábaní v sériách. **Sme jedineční, sme slobodní a sme vo svete, aby sme prežili príbeh lásky s Bohom, aby sme mali odvahu robiť veľké rozhodnutia, aby sme sa pustili do nádherného rizika lásky...**“

„**Aby láska prinášala ovocie, nezabudnite na korene... Dnes je nebezpečenstvo rásť vykorenený, pretože máme sklon bežať, robiť všetko narýchlo.** To, čo vidíme na internete, nám môže okamžite prísť domov, stačí jeden klik a na obrazovke sa hneď zobrazia osoby a veci. A potom sa stane, že sa nám stanú známejšími ako tváre, ktoré nám darovali život. **Plní virtuálnych správ riskujeme, že stratíme svoje skutočné korene.** Odpojiť sa od života, fantazírovať v prázdne... je to pokušenie... **Boh nás chce mať pevne zasadených na zemi, spojených so životom; nikdy nie uzavretých, ale vždy otvorených pre všetkých! Zakorenení a otvorení.** Rozumiete?“

„O láske sa veľa hovorí, ale v skutočnosti platí iná zásada: Nech sa každý stará sám o seba... **Nenechajte sa ovplyvniť tým, čo nie je dobré, zlom, ktoré besnie. Nenechajte sa ovládnuť smútkom, alebo rezignovaným znechutením** tých, ktorí hovoria, že sa nič nezmení. Ten, kto tomu uverí, ochorie na pesimizmus...“

Videli ste tvár mladého človeka, mladého pesimistu? Videli ste jeho tvár? Tvár zatrpknutá, tvár zošuverená horkosťou. **Pesimizmus nás rozhorčuje. Vnútorne zostarneme. Zostarneme mladí.** Dnes je toľko rozkladných síl, tých, ktorí obviňujú všetkých a všetko, šíria negativizmus, sú odborníkmi na sťažnosti. Nepočúvajte ich... **Sťažovanie sa a pesimizmus nie sú kresťanské, Pán nemá rád smútok a keď niekto zo seba robí obeť. Nie sme stvorení, aby sme skláňali hlavu k zemi, ale aby sme ju pozdvihli k nebu, ku druhým, smerom k spoločnosti.** Ale keď sme sklesnutí (pretože každý v živote je občas trochu na dne, všetci to poznáme) a **keď sme na dne, čo môžeme robiť? Existuje spoľahlivý prostriedok, ktorý nám pomôže znova vstať... Spoved'...** Ako môže mladý človek prekonať prekážky na ceste k Božiemu milosrdenstvu? Aj tu ide o záležitosť pohľadu, pohľadu na to, na čom záleží... Na čo myslíte, keď sa idete spovedať?... Som si takmer istý odpoveďou: „Na hriechy“. Ale... **sú hriechy skutočne centrom spovede? Nie! Chce Boh, aby si sa k nemu priblížil tým, že budeš myslieť na seba, na svoje hriechy, alebo na neho? Čo chce Boh? Aby ťa priviedol bližšie k nemu alebo k tvojim hriechom? Čo chce? Čo je centrom, hriechy alebo Otec, ktorý odpúšťa všetky hriechy?... Nechodíme na spoved' ako potrestaní, ktorí sa musia pokoriť, ale ako deti, ktoré bežia do Otcovho objatia. A Otec nás dvíha v každej situácii, odpúšťa nám každý hriech... Boh vždy odpúšťa! Pochopili ste? Boh vždy odpúšťa!...** Po každej spovedi nejakú chvíľu zostaňte a zapamätajte si odpustenie, ktoré ste dostali. **Zachovajte si ten pokoj v srdci, slobodu,** ktorú vo svojom vnútri cítite. **Nie hriechy, ktoré už neexistujú, ale odpustenie, ktoré ti Boh dal, pohľadanie Boha Otca...** A keď pôjdete nabudúce na spoved', spomeňte si: Dostanem znova to objatie, ktoré mi urobilo tak dobre. **Nejdem k sudcovi vyrovnáť účty, ale k Ježišovi, ktorý ma miluje a uzdravuje ma. Dajme v spovedi prvé miesto Bohu.** Ak je on hlavnou postavou, všetko sa stáva pekným a **spoved' je sviatosťou radosti... Nie strachu a súdu, ale radosti!** A je dôležité, aby kňazi boli milosrdní... nikdy nie vyzvedaví, nikdy inkvizítorskí, ale bratia, ktorí darujú Otcovo odpustenie, ktorí sprevádzajú v tom Otcovom objatí. Niekto by mohol povedať: Aj tak sa hanbím, nemôžem prekonať hanbu ísť sa spovedať. Nie je to problém, je to dobrá vec! **Niekedy je dobré sa v živote hanbiť. Ak sa hanbíš, znamená to, že nesúhlasíš s tým, čo si urobil. Hanba je dobré znamenie, ale ako každé znamenie si vyžaduje ísť ďalej. Nebud' väzňom hanby, pretože Boh sa za teba nikdy nehanbí. On ťa miluje práve tam, kde sa za seba hanbíš. A miluje ťa vždy.**

Ale... ja nedokážem odpustiť sebe, a preto mi ani Boh nemôže odpustiť, lebo vždy padnem do tých istých hriechov... Počúvaj! **Kedy sa Boh urazí? Keď ho ideš prosiť o odpustenie? Nie, nikdy!** Boh trpí, keď si myslíme, že nám nemôže odpustiť, pretože je to ako keby ste mu povedali: Si slabý v láske!... Naopak, **Boh sa raduje, keď nám odpúšťa, zakaždým. Keď nás zdvihne, verí v nás ako prvýkrát, nenechá sa odradiť. My sa necháme odradiť, on nie. Nevidí hriešnikov, ktorých by nálepkoval, ale deti, ktoré miluje. Nevidí pomýlených ľudí, ale milované deti; možno zranené, a vtedy má ešte viac súcitu a nehy...**

„Kresťanstvo bez kríža je svetské a stáva sa neplodným... On neprehral, ale je Boh, ktorý sa dobrovoľne ponúka za každého človeka... Z nazerania na kríž vychádza... vydávanie svedectva... Svedok, ktorý má kríž v srdci a nie iba na krku, nevidí nikoho ako nepriateľa, ale všetkých ako bratov a sestry, za ktorých Ježiš dal život... Svedok kríža si nepamätá krivdy z minulosti a nenarieka nad prítomnosťou. Svedok kríža nepoužíva podvodné spôsoby a svetskú moc: nechce vnucovať sám seba a svojich, ale **obetovať svoj život za iných. Nehľadá vlastné výhody, aby sa potom ukázal zbožný: toto by bolo náboženstvo pretvácky, a nie **vydávanie svedectva ukrižovaného Boha. Svedok kríža nasleduje len jednu stratégiu, tú Majstrovu: pokornú lásku... Svedectvo skrze pokornú lásku.**“**

„On vás očakáva tam, kde je krehkosť, nie pohodlie; kde je služba, nie moc; kde ide o vtelenie sa a nie o potešenie. Tam je On.“

„Objať kríž. Objasť: to je pekné sloveso! **Objatie pomáha prekonať strach. Keď sme objatí, získame znova dôveru v seba a tiež v život. Nechajme sa teda objasť Ježišom. Pretože keď objímame Ježiša, znova dostávame nádej. Nemôžeme objať samotný kríž; bolesť nikoho nespasí. To, čo premieňa bolesť, je láska. Kríž teda objímame spolu s Ježišom, nikdy nie sami! Ak objímame Ježiša, znovu sa rodí radosť. A Ježišova radosť, v bolesti, sa premieňa na pokoj... Prinášajte radosť! Nie slová, ale úsmevy, bratskú blízkosť.**“

„Všetci sme krehkí a navzájom sa potrebujeme. Nikto sa nemôže izolovať... Nemá zmysel sťažovať sa na minulosť, treba si vyhrnúť rukávy a spolu budovať budúcnosť... Rozvíjajte túto krásu, krásu celku. Vyžaduje si to trpezlivosť, vyžaduje si to námahu, vyžaduje si to odvahu a zdieľanie, elán a tvorivosť.“ (pápež František, SK 2021)

Osobné poznámky:

SOTO®

Spracoval Martin Ruksak Krška
www.ruksak.sk

**Boh sa nenesie v sedle veľkosti,
ale sa skláňa v malosti.
A ľudia to nechápu...**

Uprostred noci sa rozsvieti svetlo. Zjaví sa anjel, Pánova sláva obklopí pastierov a nakoniec prichádza od vekov očakávané zvestovanie: „**Dnes sa vám narodil Spasiteľ, Kristus Pán**“ (Lk 2, 11). Prekvapivý je však anjelov dodatok. Pastierom naznačuje, ako nájdú Boha, ktorý prišiel na zem: „Toto vám bude znamením: nájdete dieťaťko zavinuté do plienok a uložené v jaslách“ (v. 12). **Tým znamením je dieťa. To je všetko: dieťaťko v drsnej chudobe jasičiek.** Nie sú tu už svetlá, žiara, anjelské chóry. **Len dieťa. Nič iné,** tak ako to predpovedal Izaiáš: „Chlapček sa nám narodil“ (Iz 9, 5). Evanjelium nástoží na tomto kontraste. Rozpráva o narodení Ježiša počínajúc od cisára Augusta, ktorý robí sčítanie celej zeme: ukazuje tak prvého imperátora v jeho *veľkosti*. No hneď nato **nás evanjelium privádza do Betlehema, kde nie je nič veľké: len úbohé dieťaťko zavinuté v plienkach, s pastiermi dookola. A tam je Boh, v malosti.** Posolstvo je nasledovné: **Boh sa nenesie v sedle veľkosti, ale sa skláňa v malosti. Malosť je cestou, ktorú si vybral, aby k nám prišiel, aby sa nám dotkol srdca, aby nás zachránil a priviedol k tomu, čo naozaj zaväži.**

Bratia a sestry, stojac pred jasičkami **hľad'me do stredu:** podme poza svetlá a ozdoby, ktoré sú pekné, a **kontemplujme Dieťa. V jeho malosti je celý Boh. Rozpoznajme ho: „Dieťaťko, Ty si Boh, Boh dieťa“.** Nechajme sa preniknúť týmto neslýchaným úžasom. Ten, ktorý objíma vesmír, potrebuje byť držaný v náručí. On, ktorý stvoril slnko, potrebuje zahriať. Zosobnená neha potrebuje byť kolísaná. Nekonečná láska má drobné srdiečko, ktoré bije jemným tlkotom. Večné Slovo je nemlúvňatom, teda neschopným hovoriť. Chlieb života musí byť kŕmený. Stvoriteľ sveta je bez prístrešku. Dnes sa všetko obracia naopak: **Boh prichádza na svet maličký. Jeho veľkosť sa ponúka v malosti.**

A my – spytujme sa – **vieme prijať túto Božiu cestu?** To je tá výzva Vianoc: **Boh sa zjavuje, ale ľudia to nechápu. On sa robí malým v očiach sveta a my pokračujeme v hľadaní veľkosti podľa sveta, možno dokonca v jeho mene. Boh sa znižuje, a my chceme vystúpiť na piedestál. Najvyšší ukazuje na pokoru, a my si zakladáme na imidži.**

Boh sa vydáva hľadať pastierov, neviditeľných; my sa snažíme o zviditeľnenie, aby sme sa ukázali.

Ježiš sa rodí, aby slúžil, a my trávime roky honbou za úspechom. Boh nevyhľadáva silu a moc, žiada vládnosť a vnútornú umenšenosť. Hľa, čo si treba priať od Ježiša na Vianoce: **milosť malosti.** „**Pane, nauč nás milovať malosť. Pomôž nám pochopiť, že to je cesta k pravej veľkosti.**“

Ale čo sa konkrétne myslí tým prijatím malosti? Ako prvá vec je to veriť, že **Boh chce vstúpiť do malých vecí nášho života, chce prebývať v našej každodennosti, v jednoduchých skutkoch, ktoré konáme doma, v rodine, v škole, v práci.** Práve v tom, čo bežne zažívame, chce Boh uskutočňovať neobyčajné veci. A je to posolstvo veľkej nádeje: **Ježiš nás pozýva doceniť a nanovo objaviť drobnosti života.** Ak je tam s nami On, čo nám chýba? Zahodíme teda za chrbát banovanie za veľkosťou, ktorú nemáme. Zrieknime sa lamentovania a veľkých očí, chamtivosti, ktorá v nás zanecháva nespokojnosť! Malosť, úžas z toho malého dieťaťa: toto je ten odkaz.

No je tu ešte čosi viac. **Ježiš netuži prísť iba v malých veciach nášho života, ale aj v našej vlastnej malosti: v našom pocite slabosti, krehkosti, neadekvátnosti, možno až pomýlenosti.** Sestra a brat, ak tak ako v Betleheme ťa obklopuje tma noci, ak okolo seba badáš chladnú ľahostajnosť, ak zranenia, ktoré v sebe nosíš, kričia: „Nič nezavážiš, nestojíš za nič, nebudeš nikdy milovaný tak, ako chceš“ – ak toto cítiš, tak túto noc ti hovorí: „**Milujem ťa takého, aký si. Tvoja malosť ma neľaká** – hovorí Pán –, **tvoje krehkosti ma neznepokoja. Stal som sa malým kvôli tebe. Aby som bol tvojím Bohom, stal som sa tvojím bratom. Milovaný brat, milovaná sestra, neboj sa ma, ale nájdí vo mne opäť tvoju veľkosť.** Som ti blízko a len o toto ťa žiadam: **dôveruj mi a otvor mi svoje srdce.**“

Priať malosť znamená ešte ďalšiu vec: **objať Ježiša v maličkých dneška. Milovať ho teda v tých posledných, slúžiť mu v chudobných.** To oni sú najviac podobní Ježišovi, narodenému v chudobe. A práve v nich chce byť uctený. V túto noc lásky nás prepadá jediná obava: **nezraniť Božiu lásku, nezraniť ju pohrdnutím chudobnými našou ľahostajnosťou.** Oni sú Ježišovými miláčikmi, ktorí nás raz privítajú v nebi. Jedna poetka napísala: **„Kto nenašiel nebo tu dole, bude mu chýbať tam hore“** (Emily Dickinsonová). Nestraťme spred očí nebo, starostlivo sa ujmime Ježiša teraz, pohladíme ho v núdznych, lebo práve s nimi sa stotožnil.

Pozrime sa ešte raz na jasličky a uvidíme, že **Ježiš je pri narodení obklopený práve maličkými, chudobnými**. Sú to *pastieri*. Boli to tí najjednoduchší ľudia a stali sa Pánovi najbližšími.

Našli ho preto, že „v noci bdeli a strážili svoje stádo“ (Lk 2,8). Boli tam, aby pracovali, lebo boli chudobní a ich život nemal pracovný čas, ale závisel od stáda. Nemohli si žiť ako a kde sa im zachcelo, ale riadili sa v zásade potrebami oviec, o ktoré sa starali. **A Ježiš sa rodí tam, blízko pri nich, blízko zabudnutých na periférii**. Prichádza tam, kde je dôstojnosť človeka vystavená skúške. **Prichádza dať ušľachtilosť vyradeným a zjavuje sa predovšetkým im: nie vzdelaným a významným osobnostiam, ale chudobným ľudom, ktorí pracovali**. Boh túto noc prichádza naplniť dôstojnosťou tvrdosť práce. Pripomína nám, ako je dôležité dať dôstojnosť človeku prácou, ale aj *dať dôstojnosť práci človeka*, lebo človek je pánom a nie otrokom práce. V deň Života opakujme: dosť bolo smrteľných obetí na pracoviskách! A zasadíme sa za to.

Pozrime sa napokon ešte raz na jasličky a rozšírme pohľad až na ich okraj, kde sa črtajú *traja králi*, ako putujú, aby sa poklonili Pánovi. Pozrime sa a pochopíme, že **okolo Ježiša sa všetko spája do jednoty: nie sú tam len tí poslední, pastieri, ale aj vzdelaní a bohatí, mudrci**. V Betleheme stoja pospolu chudobní i bohatí, ten, kto adoruje ako mudrci, i ten, kto pracuje ako pastieri. **Všetko sa spája v jednote, ak je v centre Ježiš: nie naše predstavy o Ježišovi, ale On, Živý.**

A preto, drahí bratia a sestry, **vráťme sa do Betlehema, vráťme sa k počiatkom: k podstate viery, k prvej láske, k adorácii a bratskej láske**. Hľadáme na mudrcov, ktorí putujú, a ako synodálna cirkev, ktorá kráča, sa vydajme do Betlehema, **kde je Boh v človeku a človek v Bohu; kde je Pán na prvom mieste a vzdáva sa mu úcta; kde tí poslední zaujímajú miesta najbližšie pri ňom; kde sú pastieri a mudrci vo vzájomnom bratstve, ktoré je mocnejšie než akákoľvek kategorizácia**. Nech nám Boh udelí, **aby sme boli cirkvou adorujúcou, chudobnou a bratskou. To je podstatné**. Vráťme sa do Betlehema. Prospeje nám vrátiť sa tam, v poslušnosti evanjeliu Vianoc, ktoré ukazuje Svätú rodinu, pastierov a mudrcov: všetok **ľud v kráčaní**. Bratia a sestry, **dajme sa na pochod, lebo život je putovaním**. **Vstaňme, vzchopme sa, lebo túto noc zasvietilo svetlo. Je to jemné svetlo a pripomína nám, že v našej malosti sme milované deti, deti svetla** (porov. 1 Sol 5,5). Bratia a sestry, radujme sa spolu, pretože **už nikdy nikto nezhasí toto svetlo, svetlo Ježiša, ktoré od tejto noci žiari svetu**.